

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodnik!

Izreja vsake srede.
Naročnina:
za celo leto Din 30'—
za pol leta „ 15'—
za inozemstvo
za celo leto Din 50'—
Inserirati po tarifu. — Pla-
menim vprašanjem naj
so priloži znamko za od-
govor. — Nefrankirane
pisma se ne sprejemajo.

Kmetski list

Glasilo „Slovenske Kmetke Stranke“.

Vsakdo vživaj
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rekopisi se ne vra-
čajo. — Plača in teži-
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorški
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2504. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194.

20. junij 1928 in Slovenci.

V najusodepolnejših trenutkih življenja: ob veliki nevarnosti, ob bližajoči se smrti itd. najjasnejše pride do izraza notranja vrednost in značaj človeka. Tu ni govoričenja in ni laži več; njegov morda nezavedni notranji glas, njegov instinkt mu pokaže pot rešitve in način ravnanja. V njegovi rešitvi pa se zrcali vsa njegova resnična vrednost.

Kar velja za človeka posameznika, velja tudi za cel narod. Pošten in ponosen narod bo v najnevarnejšem trenutku instinktivno iz samega sebe ven našel tudi pošteno in ponosno rešitev.

20. junij 1928 je pomenil za vse nas tak usodepoln trenutek največje nevarnosti. Kako se je napram njemu pokazal hrvaški narod, je znano. Pokazati pa hočem — kolikor mi je tudi mučno — kako se je ponašalo napram njemu slovenstvo po njegovih oficijelnih reprezentantih.

Slovenski narod predstavlja do danes še politično daleko najmočnejša njegova stranka, to je Slovenska ljudska stranka, ker ima veliko večino vseh slovenskih glasov, večino njegovega zaupanja. V kolikor pa gre za čisto politične odločitve SLS kot take, jih prosmatramo kot njene politični nasprotniki in nismo zanje odgovorni. V kolikor pa gre za predstavništvo slovenskega naroda, v kolikor gre za njegovo čast in njegovo poštenje, v toliko pa igra Slovenska ljudska stranka kot njegova zakonita predstavnica tudi z našo slovensko častjo in z našim slovenskim poštenjem in v toliko nam tudi neposredno odgovarja.

Popolna moralna propalost SLS.

Slovenska ljudska stranka in po nji Slovenstvo se je ob usodepolnem trenutku 20. junija ponašala nekulturno, nepolitično in hlapčevsko ponižujoče.

Če rečem nekulturno, potem stavim to trditev na prvo mesto, ker smo vedno trdili, da smo izmed Hrvatov in Srbov najkulturnejši mi. Ko pa je prišla odločilna preizkušnja, ko je sredi narodnega parlamenta, sredi ljudi, ki jih je izvolil narod in jih poslal vanj, da bi se mu kdaj godilo bolje, ubijal parlamentarec z vzklikom: »velika Srbija je v nevarnosti« svoje neoborožene kolege, ni našlo slovensko politično predstavništvo drugega, kakor, da je opsovalo svoje najkrivičnejše in najtežje žaljene politične nasprotnike, ki predstavljajo razven tega še cel svoboden hrvaški narod, z »ljudmi sumljive vrednosti in sumljive moralne kvalitete« (»Slovenec« 21. junija).

Ako smo Slovenci res narod, potem ne more in ne sme to biti glas Slovenstva. Tako kulturni narod ne govori. In ali je dostojno za kulturni narod, da na najnekulturnejši način sveta smrtno ranjenega vodjo drugega naroda neposredno po zločinu opsuje z histerikom? (»Slovenec«, 21. junija). Niti preko od bolesti stisnjenih ustev Štefana Radiča, niti iz joka obeh vdov umorjenih poslancev se ni slišala senca očitka ali žal beseda Srbstvu. Govorili so le o nesreči in nevarnosti, ki jo je treba z povečano ljubeznijo premagati. Ob

trenutku, ko so srbski oficirji hodili povešene glave, ker se je med Srbstvom našel človek Račićeve kvalitete; v trenutku, ko so srbski odvetniki odklanjali zastopstvo morilca, ker niso mogli in hoteli braniti zločin njegove vrste (Bujalac, Sušić); v trenutku, ko se je zaprepastilo ne le celokupno naše, marveč vse evropsko javno mnenje, nismo našli mi Slovenci po našem glavnem političnem predstavitelju drugega kakor psovke, izbrane psovke!

Jaz mislim, da je zgodovinsko nemogoče, da tako ponašanje ne najde svoje kazni. Če smo res narod, če res nismo iztočili pred stoletji polovico svoje srčne krvi, če smo res kulturni in krščanski, potem mora slovenski narod reagirati na tako veliko sramoto, ki mu jo je prizadejalo njegovo politično vodstvo po Slovenski ljudski stranki.

Kar se pa tiče naših notranjih slovenskih razmer, pa sem našel potrjeno svetopisemsko poglavje o pobeljenih grobovih...

Mene kot Slovenca je ponašanja slovenskega predstavništva Slovenske ljudske stranke sram. Ono je brezsrčno, nekulturno in nekrščansko.

Politična kratkovidnost.

Nekulturnosti ponašanja pa drži ravnotežje politična kratkovidnost.

Ni nam treba posebej dokazovati, da smo ob dogodku 20. junija šli za las mimo najopasnejše čeri, ob kateri bi se mogla razbiti naša država. To priznava danes vse evropsko časopisje, to priznava danes tudi že časopisje Slovenske ljudske stranke (»Slovenec«, 24. junija). Samo ena nemirna, jezna beseda težko ranjenega Štefana Radiča bi pomenila grozna krvoprelitja po celi Hrvatski, nato apel Hrvatov na velesile in Društvo narodov za pomoč in intervencijo. In so velesile, ki bi z aneksijo rade urejevale naše notranje razmere. Ali misli »Slovenec«, da bi Italijani, če bi kot mandatorji velesil ali skupno z njimi zasedli naše ozemlje, zapustili Dalmacijo in trboveljske premogokope? In Južna Srbija in revizija trianonske pogodbe? Treba se nam je spomniti samo vloge, ki jo je igrala Avstro-ogrška po umoru Aleksandra Obrenovića 1903. leta. Ali se »Slovenec« sanja, kaj pomeni, ako pišejo diplomatski sodruzniki največjih angleških listov, da se je ob St. Germainskem miru premalo gledalo na posebne plemenske individualnosti novonastalih držav? (»Daily Telegraph«). Ali so to toliko hvaljene zunanjepolitične sposobnosti g. dr. Korošca?

Kralj sam je videl nevarnost takoj, celotno srbsko časopisje, da evropsko časopisje jo je videlo (»Temps«, »Matin«, »Neue freie Presse« itd). Prve besede po operaciji od bolečin skoro nezavestnega Štefana Radiča so bile: »Bojim se za državo! Naši nasprotniki bodo sedaj dvignili glave«. Sam je dal poroko miru, vodstvo Hrvatske kmečke stranke je prepovedalo vsak klic proti Srbom, krajevne organizacije so smele pošiljati samo delegate na pogreb. Preprečilo je nevarnost.

Neumestne grožnje.

In mi? Mi nismo vedeli drugega kakor, da smo dvignili kundak, češ: »Kdor bi skušal v sedanjem momentu... da stvari izredno situacijo, ta naj računa tudi z izredno energijo in pričakuje mere, ki bodo njegovo postopanje zadušile v sami kali.« (»Slovenec«, 22. junija). Mesto, da bi mirili, mesto, da bi posredovali, kakor nam Slovincem ta vloga po naravi sami in po naši zgodovini edino pritiče — izzivamo! In grozimo mi, ki z našimi štiriindvajsetimi poslanci politično razen z dobro besedo in svojo pametjo ne predstavljamo ničesar med tristopetnajst ostalimi. Ali se tako zapravlja naša vloga jezička na srbskohrvatski tehtnici?

Mi kot politični nasprotniki Slovenske ljudske stranke bi se lahko veselili njene kratkovidnosti. Toda ob usodnem trenutku pomeni stališče večine predstavništva Slovincem vse Slovenstvo. Pomeni njegov politični instinkt. V toliko zadene slepovidnost Slovenske ljudske stranke nas vse Slovence. Naše stališče napram hrvaškemu narodu bo stalno otežkočeno, ker svoboden narod take žalitve ne pozabi in je Hrvatje ne bodo pozabili.

Slovenska ljudska stranka pa je s tem dokazala, da nima več pravice lastiti si naslov slovenske predstavnice, ker je pokazala, da ne predstavlja več slovenskega političnega instinkta. Take pogrške se nekaznovano ne delajo.

Sramotno ponižanje.

Ponašanje Slovenske ljudske stranke in njenega časopisja po krvavem dogodku v skupščini 20. junija pa je tudi sramotno ponižujoče za vse Slovence.

Če predstavlja SLS slovenski narod, se ima tudi tako ponašati. »Slovenec« z dne 21. junija sam citira govor Puniše Račića, kakor je tudi v stenografskem protokolu ugotovljen. Ugotovljeno je, da je neposredno pred streljanjem govoril, da: »interesi Srbstva nikdar še niso bili tako v nevarnosti«; ko je zagledal Pavla Radiča, je nameril naj z besedami: »tudi tebe iščem«; nekoliko dni pred usodepolnim dogodkom je predlagal, da se naša država imenuje: Velika Srbija. Več kakor jasno je, da je hotel poubijati vodje Hrvatov, da reši po njegovi zamisli Srbstvo.

Slovenska ljudska stranka je skozi leta vodila boj proti Srbstvu za avtonomijo, kakor ga vodi danes kmečkodemokratska koalicija: Ali je potem dostojno za predstavnike svobodnega naroda, da se ob takem trenutku položijo po trebuhu pred tistim Srbstvom, proti kateremu so se kot predstavniki Slovenstva borili in na podlagi katere borbe je dobila zaupanje večine? Zakaj se ponižati za obrambo morilca radi lepih oči g. Vukičevića? Tega ni treba in za ponosen narod pomeni to ponižanje najnižje vrste. Lahko piše »Edinstvo«, ki predstavlja osebni žurnal nekoličine izmed beogradske čaršije, neumnosti, kakor da je Pribičević pripravil atentat itd. Toda list, ki oficijelno predstavlja mnenje najmočnejše slovenske stranke, tako ne sme pisati, če noče žaliti Slovenstva.

Dr. I. Rosina.

Proč od Beograda!

Da ne bo nesporazuma: Mi ne rečemo in ne kličemo »proč od države«, ampak pravimo le: **Proč od Beograda! Proč od beogradske cincarije!**

Res, pred desetimi leti smo govorili Slovenci drugače. Takrat smo gledali na Beograd kot na svetlo luč v daljavi, iz katere žari svoboda, pravica, bratska ljubezen. Takrat je bil Beograd za nas edino upanje na boljše in srečnejšo bodočnost! Zato smo leta 1918. hiteli v Beograd polni vere in zaupanja, ker smo pričakovali, da nam bo tudi Beograd dal to, kar smo mi njemu nesli: poštenje, pravico in ljubezen!

Dolgih deset let pa nas je silovito razočaralo in izmodrilo! Dolgih deset let že gledamo, kako se v Beogradu bohotno šopiri in pase nebrzdana korupcija. Take lakomnosti po zlatu in take samopašnosti nismo videli in doživeli še nikjer! Pravice nikjer, svobode nikjer, ljubezni nikjer — samo denar, denar in zopet denar! Blagor države ne pomeni nič, blaginja ljudstva ne pomeni nič, sposobnost ne pomeni nič, pravica ne pomeni nič — samo denar! Nikjer na svetu ni tako resničen izrek: »Človek velja le toliko, kar plača« — kakor v Beogradu!

Naj nas nihče ne razume napačno: Mi ne govorimo tu o srbskem narodu, ampak o Beogradu. Srbski narod, t. j. srbski kmet in delavec, ta narod trpi pod beogradskim jarmom še bolj kakor mi! Pet stoletij je ječal srbski narod pod turškim gospodarstvom, toda vsi turški paše, vsi turški begi in age niso srbskega kmeta tako gnjavili in davili kakor ga davi in gnjavi danes naslednik turških paš, neizmerno lakomni beograjski cincar!

Srbski narod je danes desetkrat in stokrat manj svoboden kakor pod Turki. Beograd pozna namreč samo eno svobodo: **Svobodo odiranja in brezvestnega izžemanja.** Beograjska cincarija ne pozna ne kristjanov, ne muslimanov, ne pozna ne Hrvatov in ne Slovencev in ne Srbov, ona pozna samo denar in denar...

Potrebuješ izseljeniški list — evo ti ga za deset hiljada dinara! Zakon ti daje pravico do zemlje — evo ti je za deset hiljada dinara! Iščeš državno službo — evo ti je, samo povej, koliko...

To je Beograd, tak je Beograd! Tak Beograd poznamo danes, po dolgih desetih letih, polnih muke in trpljenja, polnih odiranja, zatiranja in izmozgavanja.

Dvajset cincarskih rodovin ima v rokah celo državo: Ima v rokah diplomacijo, finance, vse državne dobave, skratka vse in še nekaj več! Ali naj to mirno gledamo in prenašamo še deset in še sto let?!

Mi tega ne moremo več, pa tudi nočemo več! Dovolj je in mera je polna! In zato pravimo: **Proč od beogradske cincarije!**

Mi moramo danes zastaviti vse svoje sile v to, da se neomejeno gospodarstvo in brezmejno izmozgavanje cele države od strani beogradske cincarije enkrat za vselej stre! Cincarjem je treba vzeti državno moč iz rok in treba je državni ustroj preurediti tako, da bodo srbski, hrvaški in slovenski žepi varni pred tatinskimi kremplji nenasitne cincarije.

To bomo pa dosegli z revizijo ustave in v tem leži glavni pomen tega velikega vprašanja.

Slovenci, ali je v nas še kaj poštenja?

Strašen zločin, ki so ga izvršili velesrbski radikali in za katerega nosijo popolno odgovornost klerikalci, nas je tako razburil, da smo prepričani, da je treba nujno oborožiti kmetško armado, ki bo svoje pošteno izvoljene poslance branila od zverinskih morilcev.

Najhuje pri tem zločinu obsojamo dr. Korošca, ki sedi v taki vladi in ji daje potuho in korajžo še naprej. Ali ni to nekaj strašnega. Koliko blata in sramote je nametal na Slovence. In poleg tega je še duhovnik in vendar ne čuti potrebe zapustiti morilske družbe. **Povej s kom se družiš in povem ti, kdo si.** In dr. Koroševa policija je nato še streljala nedolžne ljudi v Zagrebu, plenila časopisje itd., samo da bi se resnica ne zvedela. Slovenci, ali je v nas še kaj poštenja? Slovenci, kako dolgo bomo nosili madež in sramoto, ki nam jo je dr. Korošec storil? Verujemo, da je v nas še zdravja in poštenja. Zato hitimo oprati madež raz sebe in pozovimo vse kmetško ljudstvo, zlasti zaslepljene iz SLS, da se naj pridružijo naši poštenu Slovenski kmetški stranki, ki bo skupno z mučeniškimi brati Hrvati izvojevala enakopravnost in svobodo vsem prečanom.

Zapustimo beograjske cincarje, izkoriščevalce in morilce. Delajmo na to, da dobimo čimprej lastno državnost in svojo vlado v Ljubljani. Stopimo vsi na stran Hrvatov, ki hočejo vzpostaviti svoj hrvaški sabor v Zagrebu, kakor so ga imeli tisoč let. Le če bomo z njimi, bodo tudi nam pomagali iz krempljev požrešnih beograjskih zatiralcev, katere podpira na življenje in smrt na sramoto Slovencev klerikalna stranka.

Sedaj je čas, da postanemo Slovenci prvič v zgodovini svoboden in enakopraven narod med narodi in da uredimo skupne državne meje velike Jugoslavije tako, da bomo v njej Slovenci, Hrvati in Bolgari vsak s svojo državnostjo enakopravni s Srbi.

Zato proč od takega Beograda. Pomagajte vsi, da zatremo velesrbske cincarje, izkoriščevalce in zverinske morilce ter njihove klerikalne pomagače. **Možje, na plan! Slovenci, naprej!**

Kakšni so!

Iz Št. Janža na Dolenjskem smo prejeli od resnega in spoštovanega moža dopis, iz katerega posnemamo sledeče:

»Ko smo 20. junija popoldne zvedeli, kaj se je zgodilo v Beogradu, se je takoj pojavil znan klerikalni priganjač, ki je hodil okoli ljudi in govoril: »Zadnji čas je, da so jih pobili, ker zaradi teh ni šlo delo v parlamentu naprej!« Ali si je mogoče še misliti večjo sramoto in še bolj blaten in umazan jezik?

Mi smo takoj sklicali sestanek naših mož, na katerem smo sklenili, da gre naš zaupnik Alojzij Bec iz Kamence k g. župniku in ga naprosi, da bi dal zvoniti. Zvonove smo plačali ja mi! Če bi namreč bil dal g. župnik zvoniti, bi farani gotovo umora ne odobrvali. Toda, kaj pravite, da je napravil g. župnik na našo prošnjo?

Rekel je, da mora poprej vprašati škofa za dovoljenje (!), potem šele lahko pusti zvoniti! Zvonenja torej ni bilo zaradi zelo čudnega in nam nerazumljivega držanja g. župnika!

Naslednjo soboto pa je odšel zopet en mož k g. župniku s prošnjo, da plača slovesno peto zadušnico, ki naj bi bila pa v nedeljo oznanjena. Mož je odšel, a dobil je odgovor, da so za naslednji teden že vse maše oddane. Mi smo rekli, naj katero preloži, kar se vendar pogosto zgodi, ali pa naj jo odda g. kaplanu.

Na to je rekel g. župnik: »Ta umor je bil političen umor in treba je vprašati škofa za dovoljenje!«

Tako torej! Za pravoslavnega Pašića so lahko zvonili naši zvonovi in se je lahko brala sv. maša, za umorjene katoličane pa ne!!

Nič niso pomagale opozoritve, da se je v Ljubljani pri oo. frančiškanih že brala maša in tudi po drugih krajih — župnik je ostal trd in neizprosen...

Da so klerikalci govorili tudi to, da so bili umorjeni poslanci umorjeni zato, ker so bili za vojsko — to se razume samo po sebi. Vsaj je ni falotarije, pa tudi ne neumnosti, ki je klerikalec ne bi naredil ali pa verjel.

Tako nam pove naš dopis. Mi pa si dovoljujemo g. župnika v Št. Janžu javno vprašati:

»Gospod župnik! Ali ste človek ali ne?! Ali veste, da je izvršil cerkvene obrede v Beogradu katoliški nadškof dr. Rodič? Ali veste, da je v Zagrebu obe žrtvi slovesno pokopal zagrebški katoliški nadškof dr. Bauer? Ali veste, da je bral v Zagrebu mašo zadušnico katoliški nadškof dr. Bauer? Ali veste, da so v Ljubljani opravili sveto opravilo oo. frančiškani in razobesili tudi črno žalno zastavo? Ali veste, da so bile v Ljubljani čet. sestre uršulinke prve, ki so razobesile črno zastavo?

Vi vse to dobro veste in vendar?! Zakaj tako? Ali vas ni prav nič sram?

Mi smo prepričani, da vas je prav pošteno sram pred vsakim možem, pred vsako žensko in pred vsakim otrokom v vaši fari!

Ta ugotovitev naj zadostuje — če ne za vas, pa za vaše farane, vsaj za tiste, ki imajo še krščansko sree in ki so še ljudje, čeprav ste vi njihov župnik! Pozdravljeni!

Iz Ljubnega v Savinjski dolini smo prejeli tudi prav lepo poročilo.

Tam so predlagali naši somišljeniki v občinskem svetu, naj se izreče rodbinam umorjenih žrtev sožalje in naj se zločin obsoadi.

Klerikalna večina pa je rekla: Jok! Potem so šli naši pristaši prositi g. župnika, naj bi dal zvoniti.

Dobili pa so sledeč odgovor:

»Kaj?! Za tiste pretepače tam doli?«

Na opombo, da bo zvonenje plačano, pa se je duhovni gospod odrezal:

»Ne pomaga nič — niso »naši!«

Da so klerikalci javno govorili: »Prav jim je, že prej naj bi jih bili« — to se razume samo po sebi.

Tako se glasi naše poročilo iz Savinjske doline. Mi pa pristavljamo:

»Gospod župnik! Ali ste še človek ali niste? Ali Vas ni prav nič več sram? Sram pred Vašimi farani, ki bi jih morali učiti: Ljubi svojega bližnjega. Naj Vam povrne Vašo ljubezen do bližnjega Oni, čegar nauka Vi ne spoštujete!« Pozdravljeni tudi Vi!

V Krškem je dal premoženjski odbor razobesiti črno zastavo.

To pa županu g. Urbanču ni bilo prav. Raztogotil se je na vso silo in dal je zastavo takoj odstraniti. Premoženjski odbor, ki je lastnik dotične hiše, je stvar seveda takoj dejal v red in zastava je visela.

Slavno dejanje g. župana smo zabeležili zato, da bo ja gotovo deležen vseh dobrot, ki mu jih lahko nakloni slavni klerikalni oblastni odbor ali pa celo sam vsegamogočni g. dr. Korošec. Kako pa bo s spoštovanjem ljudi do njega in z njegovim ugledom med ljudmi, tega pa ne moremo prerokovati. Tudi g. županu kličemo: Gospod, pozdravljeni!

„DEČVA“

Žene in dekleta! Poslužujte se naše narodne poletne noše! Zahtevajte pri vseh trgovcih nagelnovo dečvino blago, ki se prodaja v prid Jugoslovnski Matici in Dečjemu domu.

Politične vesti.

Strah pred resnico.

Dr. Korošec je kot notranji minister prepovedal vse shode Kmečko-demokratske koalicije. Tako je policija popolnoma protipostavno prepovedala shod v Ljubljani, a sedaj zvemo, da je prepovedala tudi socialistični shod v Zagorju, na katerem je hotel poročati poslanec Petejan svojim volilcem. Istočasno pa »Slovenec« javlja, da je v nedeljo 24. junija poslanec Žebot govoril na javnem shodu v Sv. Jurju ob Pesnici. Tako hoče SLS s pomočjo policije preprečiti, da se ljudstvu poroča resnica. Sila rodi silo. Poskrbeli bomo, da se bo žulo v vsaki vasi, kako klerikalci pomagajo velesrbski čaršiji dušiti slovensko in hrvatsko ljudstvo z revolverji. Ni zadosti, da so nas gospodarsko uničili, klerikalci zagovarjajo celo velesrbske morilce.

Vodstvo SLS je odgovorno za vsa nasilja, zato bodo tudi slovenski kmetje storili svojo dolžnost in zapustili in prokleli priganjače boegradske cincarske čaršije.

Dr. Korošec noče konfiscirati. Odkar je dr. Korošec minister policije, so nekateri srbijski listi vedno bolj besni na katoličane. Celo cerkveno-politični listi prepisujejo iz nemških framasonskih listov psovke in laži na papeža in katoliško cerkev ter nagovarjajo Hrvate in Slovence, da naj se ločijo od Rima. »Slovenec« ima sicer svoje urednike v Beogradu, a noče o tem pojavu ziniti besede, ker se boji zamere, dr. Korošec pa skriva svoj kolar in molči iz strahu, da bi mu kdo ne omajal stolčka. Zato predrznost Srbov narašča. Zadnji teden je v Beogradu neki list, glasilo srbske duhovščine, prinesel uvodni članek z naslovom »Jedna papina enciklika«. Obseg članka je ta-le: Povsod se zbirajo kristjani, da preprečujejo novo vojno in širijo ljubezen med ljudmi, rimski papež pa te kristjane preklinja kot heretike, češ, da niso pravi kristjani, ker niso rimskokatoličani in ne priznavajo njega za verskega poglavarja. Papeži so si izmislili, da so le oni pravi in edini pastirji Kristove črede in zametujejo milijone najboljših kristjanov, če nečesto priznati papežu naslovov, katere so si v Vatikanu sami nadeli v svojo korist. Srbske matere, ki uče otroke pravoslavne vere, so več vredne, kakor vsi papeži od prvega do zadnjega. Sedanji papež s posebno encikliko prepoveduje zastopnikom krščanskih cerkev, da bi se zbirali na sestanke in se menili o edinstvu vere. Ali je rimski papež kristjan, ko meče kamenje na kristjane? Tisočkrat boljši kristjani so naši, ki niso rimokatoličani, in so tudi bolj plemeniti in pošteni kakor oni, ki so prirejali Jernejske noči, sežigali umne može, izmislili si inkvizicijo in katerih duhovni oznanjujejo celibat, imajo pa matrese, ki jim rode nezakonske otroke. Papež se boji, da bi se na shodih razpravljalo o tem, katera vera je prava in bolj človekoljubna, katera pa lažnjiva, potuhnjena in kriminalna. Ali ni nujno potrebno, da se Hrvatim in Slovencem odpro oči? Kaj še čakajo, da skupno ne strgajo krinke z lica onim, ki so jih tisoč let držali v robstvu? Inteligentni hrvaški in slovenski rodoljubi imajo besedo. Saj vidijo, kaj počenja Rim zoper svobodo hrvaških in slovenskih zemelj. Ako hrvaški in slovenski rimokatoliki tudi sedaj ne bodo rekli odločne besede, potem bodo sami krivi, če jih bomo pravoslavni Srbi smatrali za nesposobne, da bi dobili pojem o pravi svobodi duha in duše.

»Slovenski Gospodar« je posvetil kar cel članek delu tov. Pucelja v narodni skupščini. Pravi, da »on misli, da je njegova glavna dolžnost paziti, kateri ministri so navzoči v sejni dvorani narodne skupščine, kdaj kateri minister pride in kdaj odide« itd., tako da je star in zagrizen klerikalni kmet rekel: »zdaj pa tudi jaz verujem, da je Pucelj zelo

Kmetijska Matica.

Dasi je rok za nabiranje naročnikov že potekel, mnogo gg. poverjenikov še ni vrnilo nabiralnih pol. Ker se knjige pripravljajo za tisk in je treba določiti višino naklade, nujno prosimo gg. poverjenike, da brez odloga storijo svojo dolžnost. Kdor želi imeti v svoji hiši res dobro čtivo, primereno svojemu kmečkemu stanu in življenju, si bo naročil knjige »Kmetijske Maticice« pri poverjeniku v svojem kraju ali, če tega ni, pri »Kmetijski Matici« v Ljubljani, v Koldvorski ulici št. 7.

»Kmetijski koledar«

za leto 1928, so dobili mnogi naši tovariši v razprodajo. Kljub temu, da so bili pred dobrim mesecem opominjani, da je treba urediti račune in za razprodane koledarje poslati denar in nerazprodane koledarje vrniti, nekateri še danes tega niso storili. Zato vse zamudnike tem potom še enkrat prosimo, da zadevo koledarjev uredi vsaj tekom 8 dni in tako prihranijo sebi in nam nepotrebne stroške in sitnosti.

Pevsko društvo iz Novega mesta priredi v nedeljo, dne 8. julija v Kolanjevi v dvorani g. Bučarja

KONCERT

z jako lepim sporedom. Začetek ob 8. uri zvečer. Prijatelji petja in glabe se vljudno vabijo na poset.

Širite »Kmetijski list«!

delaven poslanec!« Saj pa tudi ta članek kaže, da tov. Pucelj več stori kot vseh 21 klerikalcev. Razvidno je pa iz tega pisanja tudi, kako silno neprijetno je kleroradikalom nadzovanje tov. Pucelja.

Obtrništvo in zastopniki Slovenije. SLS se sama imenuje legitimno zastopnico Slovenije, a to občutimo posebno obrtniki. Odkar je SLS zopet na vladi, se je obrtništvo obrnilo veliko na slabše. Pred par leti je bil izdan zakon naj plačujejo poslovni davek vsi mojstri, kateri imajo stalno zaposlena dva delavca (izjemši učenca), a sedaj glejte čudo, lansko leto smo dobili plačilna povelja vsi, ki delamo z enim ali celo nobenim učencem, a to ne samo za leto 1927, pač tudi za l. 1926 nazaj. Ali moremo tudi mi za eno leto nazaj izdane račune zahtevati še doplačila? Poslanec SLS obetajo pri vsakih volitvah, da bo bolje, a je vedno slabše. To ubogo obrtno paro hočejo čisto uničiti. Pripetil se je slučaj

v Radovljici, da je obrtnik prinesel na davčno oblastvo na vpogled knjigo ter ni bilo niti polovico predpisanega mu davka uradno ugotovljenega, a je naredil priziv ter dobil (seveda kolkovan) odgovor, da se mora plačati in proti temu ni nobenega ugovora več. Dotični obrtnik ima iz l. 1922 preplačila 495 Din in istih mu niti ne vračunajo, čeravno ima uradno potrdilo, da je bilo v resnici preveč plačano. Prepričan sem, da imajo obrtniki največ interesa, da nas SLS nič več ne zastopa v Beogradu. Č.—e.

Nasilje. Okrajni odbor SKS iz Radovljice je sklical preteklo nedeljo sejo na Bledu, da se posvetuje o letošnjem Kmetiskem prazniku na Bledu. Predno pa so se sestali, je že prišla orožniška patrolja ter jim prepovedala sejo. Tako izgleda svoboda za kmeta, kadar je dr. Korošec notranji minister. Kadar bo pa kmet nosil davke in bero, takrat ga dr. Korošec ne bo podil nazaj.

Zgodovinski dnevi.

Važna izjava Štefana Radića. — Izjava dr. Mačka. — Revizija ustave in garancija.

Dne 30. junija je obiskal ranjenega Štefana Radića v bolnici poslanec Čajkovac. Temu je dal Štefan Radić sledečo izjavo:

»Kadar ljudje česa ne razumejo, pravijo, da je slučaj. V mojem slučaju pa o tem ne more biti govora. V strašnih dogodkih dne 20. junija se čisto jasno vidi roka božje previdnosti. To se zrcali tudi iz vseh ostalih dogodkov, ki so sledili krvavemu umoru v Narodni skupščini, kar dokazuje, da tudi nad celokupnim hrvaškim narodom bdi božja previdnost. Sedaj se jasno vidi, da bomo mi Hrvati, nerazdružno duhovno ujedinjeni z našimi prečanskimi Srbi in morda tudi s Slovenci, končno našli v javnem življenju ono pravico in tako svobodno področje mirnega dela in vsestranskega napredka, kakor smo jo že imeli tekom svoje slavne preteklosti in kakor smo tudi tekom zadnjih 10 let s svojo narodno in človečansko pravico zaslužili.

Posledice krvavega zločina bodo ostale samo na krivcih, hrvaški narod pa bo mnogo bolj enoten kakor doslej, ob katerikoli priliki, združen z našimi prečanskimi Srbi izvršil one naloge, ki mu jih je namenila božja previdnost.«

Se krepkeje je rekel podpredsednik Hrvaške kmečke stranke dr. Maček:

»Ni dvoma, da se s to skupščino ne more več delati. To je menda popolnoma jasno. Jasno pa je tudi to, da mi ne moremo delati ne samo s to, nego tudi z nobeno drugo narodno skupščino, ki bi bila izvoljena na enak način kakor je bila sedanja. Ureditve države brez revizije ustave ni več!

Takoj, ko se se raznesla prva poročila o umoru v beograjskem parlamentu, je imela vsa javnost prvi vtis ta, da se je zgodilo nekaj, kar ne bo ostalo brez dalekosežnih posledic. Strelji, ki so padli v Beogradu, niso zadeli samo posameznikov, ampak so zadeli ves organizirani kmečki narod in sploh vse organizirano prečanstvo, ki je na strele odgovorilo kakor en mož in z neverjetno in nepričakovano disciplino: Hočemo revizijo ustave! Pa ne samo to. Mi hočemo tudi garancije, da se bo revidirana ustava izvrševala in držala!

To je bil nepričakovani rezultat usodepolnih strelcev! In zato mirno lahko zapišemo: Tako važnega zgodovinskega trenutka naša država še ni doživela kakor je sedanji! Dogodki, ki so za nami, ali pa ki se šele pripravljajo, niso nič manj važni od onih 1. 1918.

V takih trenutkih pa je treba: 1. pogledati resnici možato v obraz, 2. treba je ugotoviti in priznati to, kar je in 3. vedeti je treba, kaj kdo hoče.

Današnje stanje.

Mi imamo dandanes vidovdansko ustavo. Ta ustava je centralistična in daje vso državno oblast Beogradu.

Ta ustava je bila sklenjena in sprejeta, ko so bili Slovenci in Hrvati še silni optimisti, ki so od Srbov in Srbije pričakovali takorekoč nebesa na zemlji. Srbov in Srbije in Beograda in beograjske politike takrat še prav nihče ni poznal. Pač, poznal je te stvari Stjepan Radić, ki sploh v beograjski parlament ni hotel iti. Toda mi ostali — le priznajmo, kar je treba priznati — smo verovali v Beograd in v njegovo poštenje v prepričanju, da bo tudi Beograd nam nasproti tako iskren in pravičen kakor smo bili mi napram njemu. Zato je bila vidovdanska ustava sprejeta tudi s slovenskimi in hrvaškimi glasovi.

Vidovdanska ustava sama po sebi ne bi bila slaba, čeprav je »centralistična«. Kakor

ni treba, da bi ravno monarhija morala biti slaba, ker je monarhija, in kakor ni ravno treba, da bi republika morala biti dobra, ker je republika (v resnici imamo dobre in slabe republike in slabe monarhije), — tako tudi ni centralizem sam po sebi, kot tak, kriv vsega zla, ki nas mori, ampak krivi so ljudje, ki ga izvajajo na nezakonit način. Krivi so ljudje, ki ne vedo, kaj je poštenje, kaj je red, kaj je morala in kaj je pravica. Če bi imeli mi v Sloveniji danes popolno avtonomijo, a na čelu te avtonomije bi stali pokvarjeni in nepošteni ljudje ali recimo naravnost: kaki roparji, bi slovenski kmet kljub avtonomiji ravno tako klel kakor kolne danes!

Ljudi, ki so pred vojno in po vojni v Srbiji igrali v javnem življenju odločilno vlogo in jo še danes igrajo, pa Slovenci in Hrvati nismo poznali, ampak smo jih imeli za ravno tako poštene in dobre kakor smo mi.

Spoznanje, ki ga uživamo danes, po desetletni težki izkušnji, je torej za nas toliko hujše, ker vidimo, da smo bili prevarani. To vidimo in čutimo v celi državni upravi, posebno pa čutimo to na naših žepih. Nikjer ne vidimo poštenja, nikjer reda, nikjer pa tudi ne dobre volje, da bi se zlo korupcije zatrla. Nasprotno: mi vidimo, kako se to zlo širi tudi v naše kraje.

V rokah beograjskih mogočnikov se je vidovdanska centralistična ustava izkazala kot meč, ki bije samo po slovenskih in hrvaških glavah, namesto da bi služila kot inštrument reda in zakonitosti.

Drugo spoznanje: Mi vidimo, da poznajo Srbijanci in zlasti Beograd samo eno načelo vladanja, namreč neomejeno gospodovati nad prečanskim denarjem. Glavna in bistvena lastnost beograjske cencarije je neizmerna lakomnost po zlatu. Zato se za denar dobi od cencarije vse. Samo dovolj ga mora biti.

Lakomnost in poštenje pa nikdar ne moreta skupaj!

Ta spoznanja in še mnogih drugih je dovedlo tudi brez izjeme vse nekdanje zagovornike vidovdanske ustave do tega, da stoje danes vsi v prečanskem taboru in da vsi brez izjeme zahtevajo ne samo revizijo ustave, ampak tudi garancije, da se bo ta revizija spoštovala in uveljavila.

Izpremenjena ustava se mora izpremeniti tako, da bodo vsi deli države, vsi narodi in vsi državljani res ravnopravni in da noben del države in noben narod in noben posameznik ne bo mogel in smel živeti na stroške drugih delov. Dokler tega ne bo, ne bo reda in miru.

Danes ni nobenega dvoma več, da bo do revizije ustave v doglednem času tudi prišlo. Mogoče prej, mogoče pozneje, toda to ni glavno. Glavno je, da revizija ustave prihaja, naša naloga pa je, da ustvarjamo tudi med Slovenci živo zanimanje za to velevažno vprašanje.

Mi se moramo osvoboditi iz cencarskih krempljev za vsako ceno, osvobodimo pa se jih lahko samo z revizijo ustave. Kdor pa cencarijo in njeno oduševanje podpira, kakor to delajo klerikalei, ali pa kdor ostaja v tem važnem vprašanju mlačen ali neodločen, ta je sovražnik ljudstva in bo za svoje izdajstvo in za svojo mlačnost tudi prejel zasluženo plačilo.

Ne zamudimo zgodovinskih dni! Naše geslo mora biti: Skupaj s Hrvati! V vrstah Slovenske kmečke stranke v prečansko fronto! Za revizijo ustave in za našo lastno državnost!

Kdo je kriv umora v Beogradu.

Kmetosko demokratska koalicija se je v Beogradu borila za ravnopravnost prečanov, to je vseh onih, ki do leta 1918 niso pripadali srbski državi. Da so nas radikalni cencarji izkoriščali do skrajnosti, to smo uvideli vsi takrat, ko smo bili v vladi in takrat, kadar smo bili v opoziciji. Radikali so sicer obljubljali sedaj nemu, sedaj drugemu, da hočejo to izkoriščanje odpraviti, a ko smo to našo zahtevo podčrtali, takrat je vedno prišlo do krize vlade in iskali so drugega, ki bi jim to nezno stanje podaljšal.

Tako radikalno igro so uvideli Hrvatje, prečanski Srbi in Slovenci, organizirani v SKS in SDS. Zato so prečanski Srbi, vsi Hrvatje ter SKS in SDS stvorili takozvano prečansko fronto, ki naj v skupni moči izvojuje na postaven način, a za vsako ceno enakopravnost prečanov. Ta mogočna fronta je resno ogrozila premoč srbijskih cencarjev in začeli so iskati novih zaveznikov v prečanskih vrstah, ki bi jim za skledo leče pomagali vzdrževati še nadalje režim par stotin srbijskih izkoriščevalcev. Trdno smo bili prepričani, da se po tolikih izkušnjah ne bo našla med prečani poturica, s katero pomočjo naj se še nadalje davijo izmognani prečanski narodi. Najmanj smo mislili, da bi to mogla biti SLS, saj je ona bila prva, ki je ljudstvu oznanjala, da je spoznala Beograd in njegove cencarske metode ter ona postavila mogočen klic po samostojni Sloveniji in prisegala, da tega načela nikdar pogazila ne bo. SLS pravi, da je stranka, sloneča na principih katoliške vere. Kako more katoličan prelomiti prisego, če je pošten?

SLS največji krivec beograjskih umorov.

Ali na strahoto vseh se je SLS na Bledu zvezala na žive in mrtve z srbijskimi radikali, to zvezo pa je podkrepila z grdim preganjanjem vseh onih, ki so zahtevali enakopravnost prečanov. Kakor turški janičarji, ki so bili poturčeni kristjani in so najgrje preganjali kristjane, tako je tudi SLS bolj srdito in grje preganjala one, ki so se borili za enakopravnost, kakor sami Srbijanci. Tako osrčeni velesrbski hegemonisti so se upali potegniti smrtonosno orožje in začeli ubijati od ljudstva izvoljene poslance v sami Narodni skupščini. In poturica odobrava celo take gnusne umore. Zagovarja morilce in zavrača krivdo na one, ki so v boju za človeške pravice padli, češ: kaj pa zahtevate, kar vam ne damo, pustite se izmognavati, pa vas bomo radi imeli. — Ali naj bo tako početje poturice merilo za srčno kulturo slovenskega naroda?

Popolno jasno je, da je to početje SLS opogumilo izrodek srbskega naroda k umoru. Zato je tudi SLS sokriva prelivanja krvi, sokriva umora. Slovensko ljudstvo, kaj boš sedaj storilo? Zapusti sokrivec morilcev. Bolje je, da kedaj kot nikdar odvale to odgovornost z svojih ram. Vemo, da pristaši SLS po večini niso krivi, krivi so oni, ki vodijo, zato pa vse kar je pošteno

proč od morilcev!

Koristo za vsako hišo

po znižanih cenah

kakor: rokavice, nogavice, žepne robce, kravate, fino damsko, moško in otroško triko-perilo, dišeče milo, torbice, čipke, potrebšine za šivilje, krojače, tapetniške, čevljarje in sedlarje nudi

JOSIP PETELINC, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika za vodo.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 8. julija, nedelja: Kilijan.
- 9. julija, ponedeljek: Anafolija.
- 10. julija, torek: Amalija.
- 11. julija, sreda: Pij I.
- 12. julija, četrtek: Mohor in Fortunat.
- 13. julija, petek: Margareta.
- 14. julija, sobota: Bonaventura.

SEJMI.

- 8. julija: Sv. Jurij v Svečini.
- 9. julija: Pošnik, Slančev vrh, Trava, Tärna, Lemberg, Pišce.
- 10. julija: Dobova, Poljčane, Puconci.
- 12. julija: Horjul, Planina, Kropa, Zgor. Tuhinj, Jagnjeca, Rogatec, Šostanj, Sv. Marjeta.
- 13. julija: Trebnje, Stari Log, Koprivnica, Loče.

VALUTE.

- Berlin 13:57; Curih 9:13;
- Dunaj 8—; London 277—;
- Newyork 56:70; Pariz 2:22;
- Praga 1:68; Trst 2:99.

5 UR DELA MANJ

če se ravnate po novi metodi, katero Vam priporoča Schicht

ŽENSKA HVALA

raztopljena v vodi odpravlja nesnago preko noči, drugo jutro pa se vzame za izkuhavanje perila

SCHICHTOVO TERPENTIN MILO

Sožalne izjave.

Krajevna organizacija SKS na Igu najodločneje obsoja zverinsko umorstvo, katerega je izvršil zdivjani zločinec Puniša Račić v Narodni skupščini nad poslanci našega bratskega hrvaškega naroda. Užaloščeni vsled izgube boriteljev našega kmečkega pokreta, katera bošta ostala nam v trajnem spominu, nestrpnno pričakujemo poročila o vrnjenem zdravju našega prvoboritelja Radića in obeh ranjenih poslancev.

Krajevna organizacija SKS v občini Sv. Gregor, zbrana na svoji seji dne 1. julija t. l. je sprejela sledečo resolucijo: »Z žalostjo obsoja dogodke v Narodni skupščini v Beogradu, izreka svoje globoko sožalje nad izgubo naših prvoboriteljev za svobodo, pravico in enakopravnost ter voditeljev našega kmetijskega pokreta nad izgubo tovariša Pavleta Radića in dr. Djuro Basarička. Želimo čimpreje okrevanje ostalim tovarišem, kateri so bili po zločinskih roki poškodovani. Odločno obsojamo režim današnje vlade. Predsednik Fran Lunder; tajnik Ivan Grebenc; blagajnik Al. Žužek; odborniki: Ivan Debeljak, Jože Korošec, Anton Modic, Franc Prijatelj in Jože Hočevnar.«

Krajevni odbor SKS iz Vel. Doline. Tukajšnji 25-članski odbor na današnji izvanredni svoji seji soglasno tužnim srcem obsoja zaratniški umor naših dveh narodnih mučnikov, kakor tudi zločin smrtno ranjenih ostalih treh boriteljev. Udano izražamo rodbinam gornjih naše iskreno sožalje. Dal ljubi Bog, da bi za prelito nedolžno kri v Narodni skupščini dobili krivci zaslužen kazen, nam pa, da bi zasijalo solnce-pravice. V Veliki Dolini, dne 1. julija 1928. — Predsednik: Andrej Požgaj; tajnik: Anton Franko.

Okrajna in krajevna organizacija Slovenske kmetijske stranke v Vuženici z ogorčenjem odločno protestira proti pisavi »Slovenca« z dne 22. junija, ki obdoljuje opozicijo, predvsem Hrvate, da so oni moralni krivci vse nesreče v Beogradu. Obžalujemo, da se sploh najde na slovenski zemlji list, ki vedoma tako grdo laže in daje zaščito morilcem in se raduje nad umorom v parlamentu ter vali krivdo na branitelje kmetijskega naroda. Obenem izrekamo svojo najgloblje sožalje hrvatskemu narodu ter ga pozivljamo, naj dela naprej po začrtani poti KDK.

Krajevna organizacija SKS v Savinjski dolini. Z globokim ogorčenjem obsojamo zverinski zločin na naših herojih Pavletu Radiću in dr. Gjurju Basaričku, trdno pa upamo, da bo nedolžna kri prinesla za ubogi tlačeni narod zmago pravice in svobode. Našemu vodji Štefanu pa čestitamo, da je ušel smrti in mu želimo skorajšnje okrevanje in dolgo življenje v blagor našega ožjega in svetovnega kmetijskega gibanja. Klerikalnim hijenam pa radi njihove hinavščine in poveličavanja tega najetega umora naše zaničevanje. — A. Podpečan, tajnik.

IZ STRANKE

Seje okrajnih organizacij KDK.

Gor. Logatec: v nedeljo dne 8. julija ob 10. uri dopoldne v »Sokolskem domu«.

Stari trg pri Ložu: v nedeljo dne 8. julija ob 3. uri popoldne v »Sokolskem domu«.

Zirovnica: v nedeljo dne 8. julija ob 7. uri zvečer pri tov. Remžgarju.

Na vseh treh sejah poročata poslanca Iv. Pucelj in dr. Kramar. Prosimo tovariše, da se vsi brez izjeme sklicanih sej udeleže.

Seja okrožnega odbora SKS in sestanek zaupnikov za mariborsko okrožje se vrši v soboto dne 7. julija t. l. ob 10. uri dopoldne v gostilni »Kosovo« na Grajskem trgu v Mariboru. O političnem položaju bo poročal tov. poslanec Pucelj. Tovariši odborniki in zaupniki se vabijo, da se seje polnoštevilno udeležijo, ker bo z ozirom na zadnje politične dogodke silno važna. Oni tovariši, ki bi eventualno ne dobili vabila, naj smatrajo to objavo za vabilo. — Josip Rajšp s. r., predsednik okrožnega odbora.

Ustanovni občni zbor krajevne organizacije SKS v Šmartnem pri Litiji se vrši v nedeljo 15. julija ob 3. uri popoldne pri Zoretu v Črnem potoku. Vsi pristaši se vabijo na zbor. — Pripravljalni odbor.

Pričetek žrebanja 16. kola državne razredne loterije je 9. t. m. Kdor še ni prejel srečk ali še istih ni naročil, naj jih takoj naroči pri Kmetiskem hranilnem in posojilnem domu v Ljubljani, da ne zamudi žrebanja.

D O P I S I

V Kamniku se je vršila maša zadušnica v nadžupni cerkvi dne 30. junija t. l. Kljub delavniku je bil obisk prav lep. Po maši so se zbrali zastopniki KDK k žalni seji, kjer sta dva govornika počastila spomin na žrtve ter obrazložila, kako dalekosežne posledice bo njih žrtev rodila v blagor celokupne države.

Kamnik. Zločin v Narodni skupščini je silno odjeknil tudi v Kamniku. Dočim smo videli, da pristaši SDS iskreno sočustvujejo z žrtvami kleroradikalnega režima, smo imeli tudi priliko opazovati, da so pristaši SLS ta umor odobrvali (!) in v svoji »krščanski ljubezni« izjavljali: »kar so iskali, so tudi našli« in »prav je tako«. Gospodje, ako želite, moramo postreči z imeni in pričami! Taki izbruhi strankarskih strasti so najboljši dokaz, da spadajo radikalni zločinci in naši klerikalci skupaj. Pričakovali smo, da je v naših klerikalcih več srčne kulture in da kot prečani v moralnem oziru nadkriljujejo radikale. Medtem pa vidimo, da so se z radikali solidarizirali ter tudi duhovno ujedini. Žalostno je, da najdemo balkansko mentaliteto tudi med našimi klerikalci, ki nimajo nujnejše potrebe kot podpirati v dobrem in slabem bizantinsko-hegemonistični srbijanski režim nad mnogo kulturnejšim evropskim Prekom. Da taka mentaliteta klerikalcev ni sredstvo za utrjevanje koalicije v občinskem odboru, je dobro pogodil dopisnik »Slovenca« v številki z dne 28. junija t. l., kjer izraža bojazen, da se bodo razmere pri naši občini spremenile. Seveda se tudi v tem dopisu poslužuje podtikavanj. Med drugim omenja pritisk, ki se ga baje izvaja na župana, da zapusti radikalne vrste. Rečemo k temu samo to: Čudimo se, da naš župan, znan daleč okoli kot mož poštenjak in delaven zastopnik kamniške občine, ni sledil vzgledu na Hrvaškem, kjer je skoraj vse že zapustilo barčico, ki je plavala po radikalskem močvirju. Ne pritiskamo na njega, ker smo prepričani, da bo kot mož poštenjak prišel sam do prepričanja, da mu kot Slovencu v vrstah srbijanskih hegemonistov ni mesta. Klerikalcem pa rečemo še to: Ako z neslanimi dopisi v »Slovenca« pospešite razid koalicije v občinskem odboru, nimamo proti temu prav nič. Dopisniku »Slovenca« pa povemo, da si ne damo od nikogar predpisovati smernice našega političnega udejstvovanja in to tem manj, ker se je ravno on po-

stavil v boju našega delavca na stran tujega kapitala, kar je zelo značilno izpričevalo za klerikalno — »socialno« stranko.

Beričevo. Naše društvo priredi v nedeljo, dne 8. t. m. igro »Vdova Rošlinka«. Pričetek ob 3. uri popoldne. Vsi, kateri si žele par veselih uric, naj ne zamudijo posetiti te naše prireditve. — Odbor.

Dvorska vas pri Vel. Laščah. V nedeljo, dne 8. julija se vrši pri nas vrtna veselica Gasilnega društva. Odbor vabi vse na udeležbo, ker je čisti dobiček namenjen za napravo potrebnega orodja.

Srednja vas. V zadnji številki »Km. lista« je nekdo čisto pravilno ugotovil, da v Bohinju ni bilo skoro nobenega žalovanja videti za žrtvami. To je obžalovanja vredna resnica. Pri nas je še vedno preveč strahu pred klerikalnim bav bavom!

Vače. Mnogo ima naš kmet dela in skrbi na svoji kmetiji in gospodarstvu. Toda sama ta skrb v današnjem času ni dovolj, kajti on mora voditi brigo tudi kako se vodi država, deželna in občinska politika. On mora vedeti kako se mu davki predpisujejo in kam gre njegov davčni denar. Dobro mora vedeti kakšne zastopnike je poslal v občino, deželo in državo. Danes se mora kmet zavedati, da more kmetsko politiko in gospodarstvo voditi v kmetskem duhu samo zastopnik kmetske stranke. Skrajni čas je, da se kmetje spametujejo in izvolijo take voditelje, ki jim zanesljivo zaupajo in ki poznajo kmeta in njegove potrebe. In na delu smo jih spoznali. Taki voditelji so zastopniki kmetskih strank, ki so dali za kmeta in kmetsko idejo svoje lastno življenje. Dne 20. junija so s krvjo pisali kmetski mučeniki našo zgodovino in kmetje morajo to spoznati. Vsi morajo iz teh viharjev v pravo svobodo in mirno življenje ter podpreti z vsemi silami Slovensko kmetsko stranko. — **Josip Sevljak**, kmetski mladenič.

Št. Vid pri Planini. Dolgo so klerikalci obetali koruzo za prehrano najrevnejših. Znositi smo morali iz naše občine Planinska vas žaklje k županu Prčiču. Dobili nismo koruze v občinah Dobje, Loke, Presečno in Zagorje. V Št. Vidu, kjer je za župana oblastni poslanec Tovornik, so dobili veliko množino, tako, da jo je dobil neki klerikalni agitator, ki ima okrog 40 johov posestva, 25 mernikov. Naš župan Prčič je javno pred cerkvijo 3. junija obračunal s Tovornikom. očitajoč mu, da je on sam kriv, da niso dobile druge občine koruze. Tovornik je nato zbežal. Mi volilci Koroščeve stranke smo sklenili, da ne bode mo nikoli več odajali kroglice tej stranki, katera nas ima samo za norca. Najmanj pa sedaj, ker slišimo kako Koroščevi zavezniki radikali z revolverji ubijajo kmečke poslance v beograjski skupščini. Pridružili se bomo na deželi v našem okolišu vsi kmečki stranki ter bomo pomagali tudi mi zrušiti to gosposko stranko, katera se hoče s silo vzdržati na vlasti.

Kozjanski okraj. Z bliskovito naglico se je raznesla vest o dogodkih v parlamentu, o smrti kmečkih poslancev in ranjencih. Vse obsoja današnja klerikalna vlada, da je nekaj tako nečuvnega dala izvršiti. Najbolj pa obsojajo dr. Korošca kot notranjega ministra, ker je hotel na vsak način preprečiti, da bi javnost ne izvedela, kaj in kako se je izvršilo. E, radikali že vedo zakaj so mu poverili to ministrstvo. Šele sedaj narod vidi, kako težko in nevarno nalogo imajo kmečki poslanci, vršče svojo poslansko dolžnost. Kmečki poslanci se niso hoteli prodati beograjskim cincarjem, česar je zmožna samo klerikalna Slovenska ljudska stranka. Vsaka optica k svoji trumi leti in Koroščeva stranka je šla k radikalom, se z njimi zvezala za tako grdo početje. Danes so pričeli trositi različne laži. »Da je Račić hotel ubiti tudi Korošca.« Nič vam ne bo pomagalo, klerikalni lažnjivci.

S silo, z revolverji ste hoteli ubiti kmečke poslance, naš pokret. Že ste prerokovali konec naši stranki prve dneve po teh dogodkih, sedaj se je pa obrnilo vse k nam. Nedolžno prelita kri kliče vse kmete pod zeleno kmečko zastavo, da jej pribori konečno zmago. Samo, da je Štefan Radić ostal živ in da se Puclju ni ničesar dogodilo! Pokret se bo še bolj samozavestno, ponosno širil in osvajal tudi Slovenijo. Lažnjivi klerikalizem mora izginiti, da ne bodo Slovenci nosili te sramote.

Jarenina. Naš velezaslužni g. Josip Conč, tukajšnji šolski upravitelj, je priredil za našo šolsko mladino na Vidov dan, dne 28. junija prav lepo slavlje z nagovori, deklamacijami in petjem. Nadalje je slavil naš šolski upravitelj 37-letnico delovanja kot učitelj in šolski upravitelj. Sedaj je stopil v zasluženi pokoj. Ker smo g. upravitelja vedno ljubili in visoko cenili vsi Jareninčani, zato se tem potom tudi vsi brez izjeme strank prav iskreno zahvaljujemo za njegov trud in delovanje tukaj v Jarenini, obenem pa tudi želimo, da bi še mnogo let deloval za dobrobit in napredek naših Jareninčanov.

V **Kostanjevici** popravlja gosp. župnik mestno cerkev Sv. Miklavža na trgu. Tla so betonirana in vsi oltarji bodo prenovljeni. Zdi se, da so merodajni gospodje vendar enkrat uvideli, da je treba za kostanjeviško mesto tudi kaj napraviti, in če se je začelo pri cerkvah, nimamo nič proti temu. Želeli bi le še, da se gospodje, ki vedre in oblačijo pri fari in občini, tudi še za druge stvari zanimajo. V Kostanjevici je zadnjih 15 let popolnoma zaostal napredek, dasi plačujemo Kostanjevičani $\frac{3}{4}$ vseh doklad in naklad, moramo pa še poleg tega sami plačevati nočnega čuvaja in tudi razsvetljave ne da županstvo. Temu nasproti pa v Št. Jerneju, kjer je dvakrat tako velika občina in imajo za polovico manjši proračun, občina redno prispeva za razsvetljavo, za nočnega čuvaja, kanalizacijo in posipanje vasi Št. Jernej, ne da bi vaščani še posebej kaj prispevali. Gospod cerkveni predstojnik naj tedaj daje poleg lepega zgle-da še dober gospodarski poduk gospodu občinskemu predstojniku.

Izjava.

Cenjeno uredništvo vljudo prosim, da v prihodnji številki »Kmetskega lista« objavi k notici v zadnji številki »Da zabeležimo« naslednjo izjavo:

Izjavljam, da nisem nikdar odobral umora hrvatskih mučnikov in se tudi v tem smislu nisem proti nikomur izrazil. Nasprotno sem ta nesrečni dogodek vedno odločno obsojal.

Z odličnim spoštovanjem

inž. Rado Lah,

ravnatelj Kmetijske družbe.

(Op. ured. Prinašamo gorenjo izjavo, ker nočemo nikomur delati krivice.)

Denar naložite

najboljše in najvarnejše
pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM V LJUBLJANI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1.

Obrestuje vloge na knjižice in tekoči račun brez odpovedi po 6%, proti šesttedenski odpovedi po 7% in proti trimesečni odpovedi po 8%.

Stanje vlog Din 20,000.000.—

Jamstvo za vse vloge presega večkratno vrednost vlog.

NOVICE.

Stanje Stjepana Radića.

Zdravstveno stanje Stjepana Radića je že toliko ugodno, da se bo v kratkem mogel prepeljati iz Beograda domov v Zagreb. Tudi dr. Pernar in Grandža bosta kmalu mogla zapustiti bolnico.

• • •

Guverner Narodne banke umrl. Na Vidov dan dopoldne je v Beogradu umrl v 68. letu starosti guverner Narodne banke g. Ljuba Srečković. Za guvernerja je bil izvoljen šele pred par meseci.

Domovinski dan pri Šmarjeti ob Pesnici priredi, kakor več let sem, tudi letos naša šolska mladina in podružnica Jugoslovenske Matice v nedeljo, dne 8. junija ob 3. uri popoldne na sadonosniku g. Schicker-ja. Na vspredu je domoljubni prizor »Na narodni praznik«, deklamacije in petje učencev in pevskega zbora. Najlepša točka pa bo koncert Glasbene Matice iz Maribora s 50 do 60 pevci. Zlasti domačine ter vse bližnje in daljne Slovenjgoričane opozarjamo na nastop tega slavnega in številnega pevskega zbora, ki je letos krasoto naših pesmi ponesel celo na Tirolsko in v Švico, kjer je žel mnogo priznanja in hvale. V Slov. goricah še takega zbora nismo in ne bomo kmalu več slišali, zato ga pridimo vsi poslušati. Nato je prosta zabava in sicer srečolov s krasnimi dobitki, petje, šaljiva pošta, godba itd. Vstopnina znaša samo 4 Din. Čisti dobiček gre za revne šolarje, domačo knjižnico in Jugoslovansko Matico. Vsi domačini in sosedi, vi le na pohorsko stran izletajoči in Slov. gorice malo obiskajoči Mariborčani, vsi 8. julija v obmejne Slov. gorice, vsi k Sv. Marjeti!

Proslava 10-letnice mlade poljske države. Poljski narod je sklenil proslaviti 10-letnico obstanka svoje države na najsvečanejši način. Vsled tega bo prirejena drugo leto meseca avgusta in septembra velika razstava vse občne kulture poljskega naroda. Že leto dni dela na stotine ljudi na velesejmskem prostoru in pripravlja krasne palače in paviljone, v katerih bodo razstavljeni predmeti. — Dočim se vse nasledstvene države pripravljajo na proslavo 10-letnice obstoja svojih držav, se pa v Jugoslaviji strelja narodne poslance v parlamentu. Treba je ugotoviti, da v nobeni državi ni takega klerikalizma, ki bi narodu ubil dušo, poštenje in svobodo, kakor je to storil slovenski klerikalizem, ki je končno v svoji popolni propalosti pričel ubijati še poslance. Žalostni slovenski kmet, ki še trpiš to sramoto na sebi.

Strašno dejanje mizarja Nagliča. V nedeljo 1. t. m. so fantje iz vasi Prebačevo pri Šenčurju veselo popivali v gostilni Jožefa Prausta. Fantje so to nedeljo šrangali in dobili za nevesto iz njihove vasi 400 Din. V gostilni se jim je pridružil še mizar Ignac Naglič, oče devetih otrok. Kmalu se je vnel med njimi prepir in fantje so postavili vinjenega Nagliča pod kap. Ta je v svoji jezi letel domov, vzel iz podstrešja karabinko ter se skril ob cesti za grm in čakal na fante. Komaj so ti začeli zapuščati gostilno je Naglič iz grma pričel streljati na nje. Prvi je padel 34-letni Matevž Klavide, drugi 29-letni Janez Pipan in tretji 25-letni Franc Zavrl. Vsi trije so bili smrtno zadeti in takoj ranam podlegli. Za nesrečne rodbine je zguba njihovih sinov tem hujša, ker so bili vsi sinovi edinci. Nagliča so takoj odpeljali orožniki v zapore okrajnega sodišča.

Tatvina v vlak. Francoskemu državljanku Jeanu Bohoryu je nekdo pred dnevi v ekspresnem vlakcu od Zagreba do Brežic izmaknil listnico s 600 franki in zlato uro. Bohory trpi 5000 francoskih frankov škode.

Ustrelil sebe in svojo ženo. V Spodnji Šiški pri Ljubljani je v pondeljek, dne 2. t. m. ustrelil s samokresom krojač Martin Pevec najprej svojo ženo, ki se je težko ranjena zgrudila na tla, nakar je nameril samokres še sebi v srce in se mrtev zrušil na tla. Svoje dejanje je izvršil iz ljubosumnja do svoje čeprav že ločene žene.

Smrt v tujini. Po dolgi bolezni je umrl v Ameriki naš rojak Alojzij Sevljak, posestnik iz Vrtač pri Vačah. Doma zapušča ženo in otroke. Odsoten je bil od svojega doma 18 let. Po neumornem delu in trudapolnem življenju ga je pred dvema letoma zajela bolezen. Pokojni Alojzij Sevljak je bil spoštovana vreden mož, ki ni poznal strankarstva, bilo mu je ljubo le delo. Delal je v prid celi državi. Umrl je v ameriški civilni bolnici, Woodville, Pa. Bodi mu lahka tuja zemlja, ostalim pa iskreno sožalje!

Dalmatinski kmet in srbijanski finančni stražnik. Na vaškem sejmu v Mudiju v Dalmaciji je prišlo do prepira med kmetom Filipom Ninčevićem in nekim finančnim stražnikom, rodod iz Srbije. Finančni stražnik je namreč zabavljajal proti Hrvatom, kar je kmeta tako razjezilo, da je stražnika razorožil, mu vzela puško, bajonet in čepico, nato pa pobegnil v Split, kjer se je sam javil oblastem.

Nobile rešen. Od cele Nobileve posadke, ki se je ponesrečila na Severnem tečaju, so dosedaj rešili edino »korajžnega« Nobile samesa. Ta italijanski junak je skrbel samo za sebe, svoje tovariše je pa prepustil nesrečni usodi v večnem ledu in snegu.

Milijon avtomobilov na Francoskem. Francosko finančno ministrstvo je objavilo te dni, da je v Franciji 1.212.160 avtomobilov v prometu. Ako se upošteva število prebivalcev Francije, ki znaša 40.743.851, potem pride en avto na 43 prebivalcev.

Umetni otoki na Oceanu. Polet iz Evrope v Ameriko in obratno se je posrečil že večini letalcev. Toda vsled prevelike daljave se redni zračni promet za potnike in prtljago le ne more razviti. Zato so pričele velike tvornice in podjetja misliti na to, kako osigurati redni promet. Te dni so dovršili prvi umetni otok, ki bo služil kot pomorska postaja za aeroplane. Take postaje bodo zgradili na vsakih 400 do 500 km. Na njih bodo aeroplani pristajali, dobili bencin in olje ter vse rezervne dele, ki bi se poškodovali na letalu. Na vsakem umetnem otoku bo postavljena radio-postaja, ki bo v stalni zvezi z letničim aeroplanom in ostalim svetom. Na ta način bodo poskušali vzpostaviti redno letalsko zvezo med Evropo in Ameriko, ki bo ravno tako sigurna, kakor na parnikih.

Grozna eksplozija v francoskem rudniku. V rovu francoskega premogokopa v severni Franciji je prišlo preteklo soboto do strašne eksplozije, ker se je vnel premogov prah. Eksplozija je razdejala dovode svežega zraka, tako da je bilo v trenutku 570 rudar-

jev brez zraka. Do sedaj so našli 48 mrtvih, med njimi 10 inozemcev, večinoma Poljakov. Reševalna dela se nadaljujejo. Pred vhomom v rov se dogajajo strašni prizori.

NARODNI GOSPODAR

Zadnja matura na srednji kmetijski šoli v Mariboru se je vršila minuli teden. Napravili so zrelostni izpit: štiri z odliko, sedem s prav dobrim uspehom in šest z dobrim uspehom, eden pa je bil reprobiran za dva meseca. Z žalostjo mora vsakega Slovenca in posebno kmeta navdati misel, da je s tem končano delo srednje kmetijske šole v Mariboru, ki je v tem kratkem času svojega obstoja, pokazalo že tako lepe uspehe. SKS je z velikim trudom, posebno po prizadevanju tov. posl. Pucija dosegla to važno pridobitev za slovenskega kmeta, katero je sedaj pokvarjena gospoda SLS lehkomišelnostno zapravila in zapisala poginu. Odslej bodo morali slovenski fantje, ako si bodo hoteli pridobiti strokovno kmetijsko srednješolsko izobrazbo, študirati v skoro 1000 km oddaljenem Bukovem pri Negotinu, kamor se prenese ta edina srednja kmetijska šola, ki smo jo imeli v Sloveniji, z vsem, kar ni vzdano in pribito. To dela SLS samo iz strahu pred izobrazbo slovenskega kmeta!

Podružnica kmetijske družbe v Novem mestu je priredila dne 23. in 24. junija filmsko kmetijsko predavanje, ki ga je imel g. ravnatelj inž. R. Lah iz Ljubljane. Obe predstavi sta bili dobro obiskani. Navzoči so se kar čudili novim načinom obdelovanja zemlje, sestve in pospravljanja pridelkov. Posebno zanimivi so bili prizori o uplivi umetnih gnojil na razvoj rastlin, njega dobičkonosti itd. Presenetilo je navzoče razkazovanje rašče rastlin, razvoj cvetja in sadu. Danes igra filmiranje v poučne svrhe tudi pri kmetijskem pouku važno vlogo. Drugod imajo kmetijske šole lastne kinoaparate. Kedaj bo to tudi pri nas?

Konjska dirka v Št. Jerneju na Dolenjskem. Na Petrovo je bil lep poletni dan in lahek vetrič je blagodejno uplival tako na dirkače kakor tudi na gledalce, prijatelje konjereje. Na velikem dirkališču se je zbrala Dolenjska, pa tudi mnogo Gorenjcev in Štajerjev je prihitelo v lepi Št. Jernej. Vsak, ki mu le količkaj še bije žila za povzdigo in procvit konjereje, je bil tamkaj. Rezultati glede hitrosti so bili prav lepi. Prva dirka enovprežnih tri- do štiriletnih kobil in žrebcev: Prvo darilo je dobil Recelj Janko iz Št. Jerneja z »Zoro« v času 5 min. 50 sek. Drugo darilo žnidaršič Alojzij iz Roj pri Št. Jerneju v času 5 min. 57 sek. in tretjo darilo Vide Ivan, Stara vas v času 6 min. 4 sek. Druga dirka enovprežnih starejših konj od 5 let naprej: 1. Udovič Anton iz Gornjega Maharovca s »Furioso« v času 5 min. 30 sek. 2. Bobič Janez, Gornje Gradišče v času 5 min. 57 sek. 3. Mencin Alojzij, Drama v času 5 min. 47 sek.

je bil vsled galopiranja postavljen na tretje mesto. Tretja dirka enovprežnih amerikancev: 1. Državni žrebec Martina Kocijana iz Mihovca v času 4 min. 28 sek. Četrta dirka dvo-vprežnih: 1. Udovič Anton, Gornji Maharovec v času 6 min. 25 sek. 2. Bobič Janez, Gradišče v času 6 min. 23 sek. je bil vsled galopiranja postavljen na drugo mesto. 3. Virant Jože, Dolnji Maharovec v času 6 min. 48 sek. Peta jahalna dirka: 1. Mencin Alojzij, Drama z »Pšedsvit« v času 3 min. 28 sek. 2. Kocijan Martin iz Mihovca »Furioso« v času 3 min. 41. sek. Za vse dirke so bile predpisane tri runde v dolžini 2700 m. Zelo lep rekord se je dosegel v jahalni dirki, v kateri je zmagovalce pokazal kaj lahko napravi mojsterski jahalec z našim toplokrvnim konjskim materijalom.

Zvišanje prispevkov za bolniško zavarovanje. Minister za socialno politiko je na podlagi sklepa ravnateljstva Osrednjega urada za zavarovanje delavcev odobril zvišanje prispevkov za bolniško zavarovanje in to za urade, kateri so letna poslovanja zaključili z deficitom. Prispevki so bili zvišani od 6 na 7% odnosno od 6 na 6,5% in to od 1. julija 1928 dalje.

Mladinski vestnik.

Prva javna tekma koscev, ki jo je priredilo D. K. F. D. v Medvodah, dne 29. junija, je izpadla prav razveseljivo. Tekmi je prisostvovalo obilo občinstva, poleg drugih odličnih oseb naš g. župan Sušteršič, g. nadučitelj Kržišnik in g. nadučitelj v pok. Kenda. Ocenjevalna komisija je obstojala iz g. geom. M. Mravljeta, g. F. Sajovica in tov. M. Kozjeka. Nagrade so prejeli po sledečem redu: I. skupina: (Člani z novimi kosami, katere so potom žreba prejeli, sami skleпали in nasadili.) 1. Janes Šetina, s koso »Cvjetna mjlina kosa« od tvrdke Stupica v Ljubljani; 2. Val. Janhar, s koso »Zmaj« od tvrdke Schneider in Verovšek v Ljubljani; 3. Vinko Kozjek, s koso »Blisk« od tvrdke F. Sajovica v Medvodah; 4. Vinko Podviz, s koso »Čudo« od tvrdke Šoštarič in Petan v Ljubljani; 5. Filip Bohinc, s koso »Inozemska« od tvrdke Sušnik v Ljubljani; 6. Franc Sočnikar, s koso »Planinska roža« od tvrdke Zalta - Žilič v Ljubljani. — II. skupina (različni tekmovalci s poljubnimi kosami): 1. Ludovik Svobljak; 2. I. Tehovnik; 3. Vinko Podviz in 4. Vinko Kozjek. V prvi skupini je bil dosežen rekord 17:35 m² v eni minuti, v drugi skupini pa 19:64 m² v eni minuti. Nagrad se je razdelilo v skupnem znesku nad 400 Din. (Tudi na tem mestu vsem darovalcem najlepša hvala, saj s tem so nam pomagali, da se je gornja naša prireditel tako lepo in zadovoljivo obnesla. S tem smo izkazali čast delu in prednost vzgoji. Pridobivanje in ne uničevanje bodi tudi v nadalje naše geslo!

Bukova in hrastova drva

ponudite z navedbo cene družbi »Iliria«, Ljubljana, Vilharjeva cesta.

Le „Weck“-ove čaše in aparati za vkuhanje zadovolje vsako gospodinjico. Glavna zaloga „Weck“ pri tvrdki Fructus, Ljubljana, Krekon trg 10/L. Zahtevajte cenik!

IVAN JAX IN SIN
LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 2.

Šivalni stroji

Izborna konstrukcija in elegantna trstitev iz lasne tovarne. 15-letna garancija. Vezanje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji „ADLER“

Kolesa iz prvih tovarn: „DÜRKOPP“, „STYRIA“, „WAFFENRAU“ (Orožno kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi.

Posamezni deli koles in živalnih strojev. Daje se tudi na obroki! Cenike franco in zastoj!

Kmetje in kmetice!

Svoji k svojim!

Kadar kupujete v mestu svoje potreščine, podpirajte v prvi vrsti trgovce, ki v našem listu nudijo svoje blago.

KOSE

la KLANJSKE OBLIKE turške, peklenke in „Vulkan“ z (garancijo) ter prvovrstne brusne kamne — ima v zalogi

Osrednja gospodarska zadruga

„EKONOM“

Ljubljana, Kolodvorska ul. 7

Vsak kupec dobi

pri nakupu enega para moških ali ženskih čevljev 2 para gumipet, pri nakupu od dveh parov pa še en par vezalk in eno škatljo kreme ZASTONJ.

Velja za čas od 30. junija pa do 15. julija t. l.

Razen tega pa še znižamo ceno nekaterim desortiranim preostalim spomladanskim vrstam čevljev in sicer:

Moški šimi boks polčevlji Din 100.—
Moški šimi boks visoki Din 120.—

Elegantni spomladanski v raznih finih barvah:

Ženski polčevlji na špango z leseno peto Din 130.—
Ženski polčevlji ameriške oblike Din 90.—
Ženski špangerji črni ali rjavi Din 80.—

Platneni sivi in beli, elegantni, garantirano dobro blago Din 65.—

Fantovski šimi Din 100.—

Dekliški šimi boks, črni Din 40.—

rjavi Din 50.—

lakasti Din 60.—

O kvaliteti naše robe Vam ni treba govoriti!

VELIK PROMET je najboljši DOKAZ!

Sandale razne vrste preostalih velikosti Din 40.—.

Detajlna prodaja tov. CARL POLLAK d. d.

Ljubljana, Dunajska cešta šte. 23 (na dvorišču).

„GERMISAN“

najbolj razširjeno in preizkušeno sredstvo za namakanje (luženje) žita.

Dobiva se pri:

Dr. A. Jenčiču, Maribor,
Kopitarjeva 6.

KUPUJEMO zlato, srebro, platin in plačamo:

1 srebrno krono Din 3.00
 2 srebrni kroni . Din 7.20
 5 srebrnih kron . Din 15.—

prevzamemo tudi vse druge kovine in plačamo najbolje.

TOVARNA ZA LOČENJE DRAGIH KOVIN
 Sp. Šiška, Sv. Jerneja cesta št. 8.

Najboljši in najtrpežnejši
ŠIVALNI STROJI in KOLESA so:

„Gritzner“
 in „Adler“

za dom, obrt in industrijo, v raznih opremah. — Istotam švicarski pletilni stroji „Dubled“, Pisalni stroji „Urania“.

Ugodni plačilni pogoji. Večletna garancija.

Tovarniška zaloga:

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Kralj. dvorni dobavitelj
PETAR J. MIOVIĆ

Prvo jugoslov. specijelno podjetje za kmetijstvo

Maribor, Kopitarjeva 6

Priporoča najbolj učinkovito sredstvo

„Conchynol“

za istočasno pobijanje oidija, kiseljaka in trtnega zavijača in

„Hmelin“

za pokončavanje vseh živalskih škodljivcev na hmelju.

Naročajte „GRUDO“!

Pozor!

Bralcom
 »Kmetijskega lista« se
 pripravite pri nakupu pounia-
 danskega in letnega najnovjšega
 blaga za ženske in moške obleke.
 Najlepše novosti svilnatih rut in šerp ter
 drugih potrebnih. Domače podjetje
PRI »CESNIKU«
 Ljubljana
 Lingarjeva-Stritarjeva ulica
 Poštena postrežba!

Vodne turbine

autom. regulatorje, zatvornice, opreme za žage in mline izdeluje in dobavlja
G. F. SCHNEITER, Škofja Loka
 podjetje za zgradbo vodnih turbin
 Konkurenčne cene! Prvovrstne reference!
 Zahtevajte ponudbe!

Prava pot v dosego zdravih živcev!

Bolni, utrujeni živi zagrenjujejo življenje, povzročajo mnoge bolezni, kakor bodijaje, trganja, omotico, tesnobo, žumenje v ušesih, motenje v prebavi, pomanjkanje spanja, neveselje do dela in druge slabe pojave.

Vseh bolezni se boste opustili

le s pristnim Kola Lecithinom, vitaminov bogatim hranilnim sredstvom. Ta je postal za človeštvo izvor dobrote, pospešuje na čudovit način delovanje telesa, krepi hrbtni mozeg in možgane, laži kite in ude, daje moč in nov življenjski pogum. Pristni Kola Lecithin dosega čuda, dovaja prave hranilne snovi na skrajna mesta krvne tvorbe, oživlja, opogumlja in obrani telo mlado in sveže.

Prepričajte se sami,

da vam nič neresničnega ne obljubljam, kajti v prihodnjih dveh tednih pošljem vsakomur, ki mi piše

popolnoma zastonj

in franko malo škatljo Kola Lecithina in knjigo zdravnika z mnogostransko izkušnjo, ki se je sam moral boriti s to boleznijo. Pišite mi natančen naslov, pošljem Vam obljubljeno takoj brezplačno.

Ernst Pasternack, Berlin S. O.,
 Milhaelkirchplatz 13, Abt. 316.

Prometna banka d. d.

Ljubljana

Stritarjeva ulica št. 2

(vogal Pred Škofje 1, nasproti magistrata)

Telefon št. 2149, 2968
 Pošt. ček. rač. 13.853

Žiro-račun
 pri Narodni banki

Nakup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. Izdaja uverenj, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.